

YIL: 2 / SAYI: 36

DÜNYA NE KONUŞUYOR?

16-31 Temmuz 2023

kosam.org

info@kosam.org

YÖNETİCİ ÖZETİ

- Temmuz ayının ikinci yarısında dünya gündemine neyin yön vereceğini tartışılırken, Rusya hızır gibi yetişerek Karadeniz Tahıl Girişimi Anlaşması'ndan çekildiğini duyurdu. Küresel çapta geniş yankı uyandıran olay, bir anda tüm gözleri Birleşmiş Milletlere ve Türkiye'ye çevirdi. Bakan Fidan, her iki tarafın da dinlenmesi gerektiğini ve masada Rusya olmadan çözüm bulunamayacağını söyleyerek stratejik bir cevap verdi. Dünyada baş gösteren gıda güvenliği sorununun, anlaşmanın iptal olmasıyla giderek artması bekleniyor. Ukrayna tahılına büyük ölçüde bağımlı olan Afrika Kıtası'nı ciddi sorunlar beklemekte. Tahıl fiyatlarında yaşanabilecek artışın küresel çapta birçok sıkıntıyı tetiklemesi bekleniyor.
- Ukrayna'da tahıl sevkiyatının aksayacağı ve küresel gıda güvenliğini tehdit edeceği konuşulurken, Hindistan'ın da pirinç ihracatını yasaklayacağı haberi geldi. Getirilen yasak sonrası ülkedeki pirinç ihracatının %75'inin etkileneceği ve deniz aşırı tahıl satışını da durduracağı belirtildi. Hindistan'ın tek başına küresel pirinç ihracatının %40'ını oluşturması, tehlikenin ne ölçekte olabileceğini gösteriyor. 2010 yılından bu yana pirinç üretimini neredeyse %40 oranında artıran Hindistan, Çin'in ardından dünyanın en büyük ikinci pirinç üreticisi konumunda. Pirinç dünyada en çok tüketilen tahıllardan biri olurken, en çok tüketilen bölgeler ise Güneydoğu Asya ve Afrika. Bu bölgedeki ülkeler pirinç ithalatında %50'den fazla Hindistan'a bağımlı. İhracat yasağının bu ülkeleri nasıl etkileyeceğini önümüzdeki günlerde göreceğiz.
- Bu ay bir diğer önemli gelişme de NATO'nun Vilnius Zirvesi olmuştu. Zirve sonunda birçok uzman zirveyi değerlendirip çeşitli yorumlarda bulundu. Zelenski, büyük umutlarla gittiği toplantıdan eli boş dönünce, NATO'yu "üyelik için bir plan çizelgesi olmadığı" gerekçesiyle eleştirdi. ABD Başkanı Biden ise savaş tamamen bitmeden Ukrayna'nın üye olamayacağını açıkladı. Finlandiya ilk kez üye olarak katıldığı zirvede mutlu görünürken, İsveç'in üyeliğine Türkiye'nin yeşil ışık yakması ittifak üyeleri arasında heyecan oluşturdu. Bir zamanlar Moskova hegemonyası olarak görülen Baltık Bölgesi'nin artık NATO'nun alanı olduğu vurgulandı.
- Avrupa'da konut inşaatındaki sıkıntılar artarak devam ediyor. IFO Enstitüsü inşaat uzmanı Ludwig, faiz oranlarındaki hareketler, inşaat hizmeti ve maliyetindeki artışlar ve orta vadeli fiyat belirsizliğinin sektörü sıkıntıya soktuğunu söyledi.

Konut inşaatında Avrupa'nın bir kısmında olumsuz, bir kısmında da olumlu tablo görüldü. Nitekim İsveç, Danimarka, Almanya ve Macaristan'da tamamlanmış konut sayısı ciddi oranda azalırken, Portekiz, İspanya, Slovakya ve İrlanda'da artış gösterdi.

- Küresel ölçekte bir resesyon başladı mı? Bu dönemde tartışılan bir diğer konu da küresel resesyonun başlayıp başlamadığı üzerine idi. Küresel ithalat hacminin yıllık büyüme oranı negatif değer alırken, 2023 sonunda da negatif olması bekleniyor. Bu yıl küresel büyüme beklentisi %2,3 olurken, önümüzdeki sene bu oranın daha aşağıda olması bekleniyor.
- Çin, Covid dönemi ağır izolasyon tedbirleri ile sıkı bir kapanma moduna girmiş ve küresel dinamikleri etkilemişti. Virüsün etkisini kaybetmesi ile kaldırılan kısıtlamalar, Çin'de güzel bir ekonomik büyüme ortamı oluşturacağını düşündürdü. Fakat gelen veriler Çin'deki ekonomik toparlanmanın zayıf kaldığını gösterdi. 2023 yılında GSYH ilk çeyrekte güzel bir seyir izlerken, ikinci çeyrekte sadece %0,8 oranında büyüebildi. Çin'deki sıkıntılı süreç, hane halkının tüketim alışkanlıklarını değiştirmesi ve yatırımcıların yatırımlarını azaltması nedeniyle devam etmekte.
- Baykar üretimi yerli insansız hava araçlarımız dünya gündeminde yer almaya devam ediyor. Daha önce Dağlık – Karabağ savaşında önemli rol üstlenen İHA'larımız, Ukrayna savaşında da ne kadar önemli bir araç olduğunu gösterdi. Halihazırda ülkemiz kendi sınır operasyonlarında da bu araçları devamlı kullanarak İHA'ların teknolojik açıdan geliştirilmesine katkı sağladı. Yurt dışında yaklaşık 29 ülkeye satışını yaptığımız İHA'ların satışı için çeşitli ülkelerle müzakerelerimiz devam ediyor.

DÜNYA NE KONUŞUYOR?

16-31 Temmuz 2023

Bu Rapor, **Kalkınma Odaklı Stratejik Araştırmalar Merkezi (KOSAM)** tarafından özel olarak hazırlanmıştır.

Bu yayının tüm hakları KOSAM'a aittir. KOSAM'ın izni olmadan yayının tümünün veya bir kısmının elektronik veya mekanik (fotokopi, kayıt ve bilgi depolama vd.) yollarla basımı, yayımı, çoğaltılması veya dağıtımı yapılamaz. Kaynak göstermek sureti ile alıntı yapılabilir. Bu yayındaki tüm fikirler tamamen derlenen enstitüler, yayınlayan yazarlara aittir ve KOSAM'ın yayın politikalarını yansıtmamaktadır.

COPYRIGHT © 2023

KOSAM - Kalkınma Odaklı Stratejik Araştırmalar Merkezi

Akabe Mah. Alaaddin Kap Cd. No:130 D:H, 42020 Karatay / Konya TÜRKİYE

Tel: 444 1251 / 7975

www.kosam.org

info@kosam.org

İçindekiler

A. EKONOMİ	1
1. Avrupa Konut İnşaatı Yavaşladı / IFO Institute (Almanya)	1
2. Rusya'nın Savaş Ekonomisi: Makroekonomik Performans / Bruegel (Belçika)	1
3. Küresel Ticaret Resesyonu Çoktan Başlamış Olabilir / Chatham House (Birleşik Krallık).....	3
4. Almanya'nın İhracat Beklentileri Düşüyor – Temmuz 2023 / IFO Institute (Almanya)	4
5. İklim Değişikliği Bir Sonraki Büyük Ekonomik Şoka Neden Olmakla Tehdit Ediyor / Chatham House (Birleşik Krallık)	5
6. Almanya Araba Üretmeyi Bıraksaydı Ne Olurdu? / The Economist (İngiltere).....	7
7. Çin'de Ekonomik Faaliyetler Zayıf Kalmaya Devam Ediyor / Peterson Institute for International Economics (ABD).....	8
B. POLİTİKA	10
1. Erdoğan Kazandıktan Sonra Türkiye'nin Suriye Politikaları / International Crisis Group (Belçika)	10
2. Ukrayna'dan Libya'ya, Türkiye'nin Baykar İHA'ları Neden Popüler? / AL – MONITOR (ABD).....	11
3. Bakan Fidan: Tahıl Anlaşması Sorununda Rusya Olmadan Çözüm Olamaz / AL – MONITOR (ABD)	13
4. Hiroşima'dan Gelen Yol / Observer Research Foundation (Hindistan).....	14
5. Wagner Grubu'nu Afrika ve Orta Doğu'da Neler Bekliyor? / Brookings (ABD)	15
6. Ordu Nijer'de İktidarı Ele Geçirdi / Council on Foreign Relations (ABD).....	17
7. NATO'nun Vilnius Zirvesi: Çıkarımlar / Observer Research Foundation (Hindistan)..	18
8. Normalleşmeye Giden Yol: İsrail – Suudi Arabistan İlişkileri / The Institute for National Security Studies (İsrail).....	19

C. ÇEVRE.....	21
1. Rusya, Karadeniz Tahıl Girişimini Sonlandırdı: Ukrayna ve Dünya İçin Sırada Ne Var? / International Food Policy Research Institute (ABD).....	21
2. Büyük Güç Rekabetinde İklim Eylemi / Belfer Center (ABD)	22
3. Rusya, Karadeniz Tahıl Anlaşmasını Bitirdi: En Çok Zorlanacak Ülkeler / Council on Foreign Relations (ABD)	23
4. Hindistan'ın Pirinç İhracatı Yasağı: Küresel Arz, Fiyat ve Gıda Güvenliğine Potansiyel Tehdidi / International Food Policy Research Institute (ABD).....	25
D. SOSYAL.....	26
1. Çin'in Konut Krizi: Hane Halkı Kayıt Reformu Gerekli / Think China (Çin)	26
2. SOFI Raporu: Çatışma ve İklim Değişikliği Gıdaya Erişimi Azaltırken Açlığı Artırıyor / World Food Programme (İtalya)	27
3. Ekonomi Uzmanları Anketi: Dünya Çapında Konut Fiyatlarında Büyük Artışlar Bekleniyor / IFO Institute (Almanya).....	28
E. TEKNOLOJİ.....	30
1. İsrail'in Silikon Vadisi: Hindistan İçin Gelecek Vaat Eden Yarı İletken Ortağı / Observer Research Foundation (Hindistan)	30
2. Yapay Zekanın İnsan Zekasını Geçmesine Ne Kadar Yakınız? / Brookings (ABD)	31
F. GERÇEKLEŞTİRİLECEK ETKİNLİKLER	33

A. EKONOMİ

1. Avrupa Konut İnşaatı Yavaşladı / IFO Institute (Almanya)

2025 yılına kadar Avrupa'da tamamlanmış konut sayısının günümüze nazaran daha az olacağı söylenmektedir. IFO İnşaat uzmanı Ludwig, faiz oranlarındaki ani dönüş, inşaat hizmet ve maliyetlerindeki artış ve gayrimenkul fiyatlarında orta vadeli fiyat belirsizliği nedeniyle inşaatçılar ve müşteriler arasında sorunların arttığını belirtmiştir. 2023 – 2025 yılları arasında Avrupa genelinde tamamlanan konut inşaatındaki düşüşün;

- İsveç'te -%39
- Danimarka'da -%33
- Almanya'da -%32
- Macaristan'da -%29 olması beklenmektedir.

Diğer yandan tamamlanan konut inşaatının olumlu olacağı düşünülen ülkeler ise şöyledir; İrlanda +%17, Portekiz +%15, İspanya +%12 ve Slovakya +%11. IFO İş Araştırma verilerine bakıldığında haziran ayında Alman konut inşaatının siparişleri giderek azalırken, durumun kötüleşmesi beklenmektedir. Ayrıca, ankete katılan inşaat firmalarının %34,5'i mevcut durumda çok az konut inşaat siparişleri olduğunu belirtmiştir. Bu oran, 2010 yılından bu yana görülmüş en yüksek oran olarak dikkat çekmektedir. Mevcut sipariş iptalleri ise %17,8'den %19,2'ye çıkarak yeni bir rekor kırmıştır.

Erişim: <https://www.ifo.de/en/press-release/2023-07-19/european-residential-construction-cools-down>

Anahtar Kelimeler: Almanya, İnşaat Sektörü, Durgunluk, Maliyet

2. Rusya'nın Savaş Ekonomisi: Makroekonomik Performans / Bruegel (Belçika)

Bilindiği üzere Rusya, 2022 yılı Şubat ayında Ukrayna'ya saldırı gerçekleştirmiş ve bunun sonucunda ABD dahil birçok Batılı güç tarafından kendisine çeşitli ekonomik yaptırımlar

uygulanmıştır. Bazı uzmanlar, yaptırımlar uygulandıktan sonra Rus ekonomisinin çökeceğini ve Rusya'nın dramatik bir çöküş yaşayacağını düşünse de son verilere bakıldığında böyle bir durum söz konusu değildir. Mart 2022'de Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası Rusya GSYH'sinin %10 düşmesini, Nisan 2022'de ise IMF %8,5'lik bir düşmeyi öngörmüştür. Fakat, IMF raporuna göre 2022 yılında Rusya GSYH'si yalnızca %2,1 azalma göstermiştir. Mal ve hizmet ihracat hacmi yıllık bazda %8,7 azalırken ithalatta azalmıştır. İşsizlik seviyesi ise Sovyet döneminden bu yana %3,9 ile en düşük seviyeye inmiştir.

Kaynak: Bruegel

2022 yılı Eylül ayından itibaren 300.000'den fazla erkeğin orduya katılması ve aynı dönem yaklaşık 300.000 – 600.000 kişinin göç etmesi yıllık bazda işgücünün %1 - %1.5 oranında azalmasına yol açmıştır. Rusya'ya yönelik uygulanan SWIFT yaptırımı ile Rusya'nın uluslararası rezervlerinin yarısı (300 milyar dolar) doldurulmuştur. Bu yaptırımın ardından ülkeden büyük bir sermaye çıkışı yaşanmıştır. 11 Mart 2022 tarihinde ruble, dolar karşısında tarihinin en düşük seviyesini görürken Rus hükümeti paniği bastırmak için sermaye ve cari hesap işlem kısıtlamaları uygulamıştır. Aynı dönemde merkez bankası da politika faizini %20'ye yükseltmiştir. Bu önemlerden sonra ruble hızlı bir toparlanma yaşamıştır. Rublenin değer kazanması ülkede baş gösteren enflasyonu da dizginlemeye yardımcı olmuştur. 2022 yılı Nisan ayında Rusya'nın

enflasyonu %17,8 ile zirve yaparken, kademeli olarak aralıkta %11,9'a daha sonra 2023 yılı Nisan ayında %2,3'e kadar gerilemiştir.

Bazı analistler 2022 yılında Rusya'dan çıkan sermayenin yaklaşık 230,3 dolar olduğunu söylemektedir. Rusya'nın ekonomik açıdan toparlanmasında emeği geçen unsurlardan biri de yüksek hidrokarbon fiyatlarıdır. Petrol fiyatlarının Covid dönemi sonrasında hızla artışa geçmesi ve daha sonra Ukrayna – Rusya savaşıyla tavan yapması Rusya'nın lehine sonuçlanmıştır. Rusya, 2022 yılının ilk yarısında rekor düzeyde cari fazla vermiştir. 2022 yılı Rusya için iyi geçse de 2023 yılının iyi geçmeyeceği düşünülmektedir.

Erişim: <https://www.bruegel.org/analysis/russian-war-economy-macroeconomic-performance>

Anahtar Kelimeler: Rusya, Ekonomi, Yaptırım, GSYH

3. Küresel Ticaret Resesyonu Çoktan Başlamış Olabilir / Chatham House (Birleşik Krallık)

Birçok ekonomist küresel bir durgunlukla karşı karşıya olup olmadığımızı tartışırken, küresel ticaret şimdiden derin stres belirtileri göstermektedir. Gelişmekte olan ülke ekonomilerinin durgunluğa yönelik risk iştahının kabardığı da not edilmiştir. Küresel ithalat hacminin yıllık büyüme oranı geçtiğimiz senenin sonunda negatif değerde kapatırken, 2023 yılında da negatif devam etmesi beklenmektedir. Durumun bu şekilde devam etmesi halinde, özellikle gelişmekte olan ülkeler derin darbeler alacaktır. Ekonomik durgunluk esnasında ABD ve diğer liberal hükümetler halkın alım gücünü artırabilmek adına mali transferleri gündeme alırken, Çin'in yaklaşımı daha çok işçileri fabrikalara geri getirmek üzerine kuruludur. Çin, arz tarafını artırmayı hedeflerken, ticaret ortakları da taleplerini sürekli artırmıştır. Sonuç olarak, 2008 yılında yaşanan mali krizden bu yana eşi benzeri görülmemiş bir ticari büyüme ivmesi yakalamıştır.

Ticaretteki düşüşün nedenleri arasında özellikle gelişmiş ülkelerdeki tüketim alışkanlıklarının değişmesi yatarken, maldan hizmete doğru bir kayma yaşanmaktadır. Küresel ekonomik büyüme bulunduğumuz yıl için yaklaşık %2,3 civarı beklenirken, gelecek yılda büyümenin bu orandan daha düşük olması bekleniyor. Bunun en büyük

sebebi olarak ise birçok merkez bankasının enflasyonu dizginlemek adına kontrolü ele alarak sıkılaştırma politikalarını uygulamak istemesi gösterilmektedir. Büyümedeki bir yavaşlamanın küresel çapta düşmanca bir ortam oluşturacağı düşünülmektedir. En son 1992-1993 yıllarında dünya üst üste iki sene %2,5'in altında büyüme kaydetmiştir. Dünya ticareti 1980'li yılların başında küresel GSYH'nin yaklaşık olarak %15'ine eşdeğer olmuştur. Küreselleşme olgusunun artması ile, 2008 krizi ortasında bu oran %25'e çıkarken istikrarlı bir düşüş ile 2020 yılında %20'ye kadar gerilemiştir. Dünyanın küreselleşme hızı sürekli artarken, bu durumdan en çok zarar göreceğinin gelişmekte olan ekonomiler olacağı söylenmektedir.

Kaynak: Chatham House

Erişim: <https://www.chathamhouse.org/2023/07/global-trade-recession-may-have-already-started>

Anahtar Kelimeler: Küreselleşme, Ticaret, Ekonomi, Resesyon

4. Almanya'nın İhracat Beklentileri Düşüyor – Temmuz 2023 / IFO Institute (Almanya)

IFO İhracat Beklenti puanı haziran da -5,9'den, temmuz ayında -6 puana gerileyerek, ihracatta kötümser havanın devam ettiğini göstermiştir. Uzmanlar, yurt dışından gelen talebin azalmaya devam ettiğini bildirirken, bunun sebebi olarak ABD ve Avrupa'da süren kısıtlayıcı para politikalarını göstermiştir. IFO Enstitüsü Anket Başkanı Wohlrabe, mevcut

durum ve veri akışına göre kısa vadede ihracattaki durumun değişmesi için herhangi bir olumlu gelişmenin olmadığını söylemiştir. Almanya'da birçok sektör önümüzdeki üç aylık süreçte ihracattaki düşüşün sürmesini beklerken, sadece imalat sektörü ihracat konusunda olumlu düşünmektedir.

Haziran ayında olduğu gibi temmuz ayında da tekstil imalatçıları ve içecek endüstrisi uluslararası ticarete gözle görülür bir artış beklemektedir. Diğer tarafta makine ve teçhizat imalatçılarıyla beraber elektrik ve elektronik endüstrisindeki durum giderek kötüleşmektedir. Otomobil üreticileri de ihracatlarında bir düşüş beklemektedir. Almanya'da ihracat beklentisi 2014 – 2017 yılları arasında küçük düşük ve artışlar göstermiş, 2017 yılından sonra sürekli bir düşüş içerisine girmiştir. 2019 – 2020 yılları arasında ihracat beklentisi tarihin en dip seviyesini görürken, 2020 sonrasında hızla toparlanma yaşanmıştır. 2021 yılının ortalarına kadar yükseliş devam etmiş ve 2022 yılında dalgalı ilerleme devam etmiştir.

Erişim: <https://www.ifo.de/en/facts/2023-07-26/germanys-export-expectations-dip-slightly-july-2023>

Anahtar Kelimeler: Almanya, İhracat, Beklenti, Ticaret

5. İklim Değişikliği Bir Sonraki Büyük Ekonomik Şoka Neden Olmakla Tehdit Ediyor / Chatham House (Birleşik Krallık)

Küresel çapta emisyonların azaltılmasına ilişkin mevcut performansa bakıldığında, iklim değişikliği sorununun gidişatı parlak görünmemektedir. Güney Avrupa, Çin ve ABD'nin geçtiğimiz hafta şahit olduğu yüksek sıcaklıklara daha sık ve daha ciddi şekilde maruz kalması beklenmektedir. Tahılda yaşanacak sorunların gıda fiyatlarını büyük ölçüde artıracığı ve küresel çapta milyonlarca insanın göç etmesine neden olacağı söylenmektedir. Kıyı bölgelerinde yer alan birçok tarım arazisinin ve gayrimenkullerin iklim değişikliği sonucu oluşan sel baskınları sebebiyle terk edileceği belirtilmiştir. Karbon salınımına en çok neden olan sektörlerin önümüzdeki dönemde hükümetlerce alınan kararlar doğrultusunda çok zorlanacağı hatta birçoğunun kapanma riskiyle karşı karşıya

kalacağı vurgulanmıştır. Ayrıca, yeni hastalık türlerinin ortaya çıkarak ülkelerin kamu bütçelerine ağır maliyetler getireceği söylenmektedir.

Piyasaların iklim değişikliği sorunu ve olası etkilerine karşı sakin davranması ve alınması gereken önlemleri geciktirmesi gelecekte yaşanabilecek olumsuz etkilerin daha derin ve büyük sonuçlanmasına neden olacağı belirtilmiştir. İklim değişikliği sorununun gelişmekte olan ülkelerin finansal piyasalara erişimini kısıtlayacağı hatta kapatabileceği söylenmiştir. Ayrıca, iklim değişikliğinin daha ciddi ve karamsar şekilde değerlendirilmesini tetikleyecek siyasal gelişmeler de yaşanabilir. Yazar, iklim tehdidinin diğer zorluklar ile aynı anda ele alınması gerektiğini vurgularken, eğer bir seçim yapılması gerekirse iklim tehdidinin ekonomi politikasının önceliği olması gerektiğini belirtmiştir.

Kaynak: GettyImages

Erişim: <https://www.chathamhouse.org/2023/07/climate-change-threatens-cause-next-economic-mega-shock>

Anahtar Kelimeler: İklim Değişikliği, Ekonomi, Politika, Emisyon, Kriz

6. Almanya Araba Üretmeyi Bıraksaydı Ne Olurdu? / The Economist (İngiltere)

Almanya'nın meşhur otomobil markası Volkswagen'in geleceği tehlikededir. Markanın yeni küresel pazar yöneticisi Thomas Schafer, sektörde yükselen maliyetler, talepte yaşanan azalma ve pazardaki rekabetin artması gibi birçok nedenden dolayı mecazen "şirket çatısının yandığını" söylemiştir. Benzer ifade daha önce popüler telefon markalarından biri olan Nokia'nın yöneticisi Stephen Elop tarafından kullanılmıştır. Elop da şirket çatısının yandığını, sorunların olduğunu belirtmiş fakat dikkate alınmamıştır. Uyarıdan birkaç yıl sonra Nokia şirketi tasfiye edilmiş ve Microsoft'a satılmıştır. Benzer kaderin Volkswagen için de gerçekleşip, gerçekleşmeyeceği merak konusudur. Volkswagen (VW) 2023 yılının ilk yarısında satışlarını %18 oranında artırarak 156 milyar euroya yükseltmiştir. Aynı dönemde BMW ve Mercedes markaları da pozitif rakamlar açıklamıştır. Sektörde faaliyet gösterenler önümüzdeki dönemde başta içten yanmalı motor ve dişli kutusu için parça üreten üreticiler olmak üzere birçok tedarikçinin küçülmeye gideceği hatta birçoğunun kapanacağını söylemiştir.

Kaynak: Gettyimages

Çin, Alman otomotiv sektörü için önemli bir pazar konumundadır. 2022 yılının ikinci yarısında Almanya'nın üç büyük otomobil şirketi gelirlerinin %40'ını Çin pazarından elde etmiştir. Çinli otomotiv üreticileri de son dönemde kaydettikleri ilerlemeler ile küresel

otomotiv pazarında yer edinmeye başlamıştır. Örneğin Çin, geçtiğimiz yıl Almanya'dan daha fazla araba ihraç etmeyi başarmıştır. Volkswagen, küresel pazarın elektrikli araçlara doğru kaymasıyla kendi üretimlerini bu yönde revize etmesine rağmen elektrikli araç siparişleri beklentilerinin çok altında kalmıştır. Firmanın özellikle yazılım konusunda sıkıntı yaşamamasının üretimden satışa kadar tüm faaliyetleri etkilediği belirtilmiştir. Çin'in hızla büyüyen elektrikli araç pazarında Volkswagen'in payı %2 kadar çok düşük bir orandır. Çeşitli araştırma kuruluşları Volkswagen'in olmadığı bir Almanya'nın nasıl olacağını sorgularken, bazıları da Volkswagen stratejisinin sadece araba etrafında belirlenmemesi gerektiğini özellikle vurgulamaktadır.

Erişim: <https://www.economist.com/business/2023/07/31/what-if-germany-stopped-making-cars>

Anahtar Kelimeler: Almanya, Ekonomi, Otomotiv, Özel Sektör, Üretim, Volkswagen

7. Çin'de Ekonomik Faaliyetler Zayıf Kalmaya Devam Ediyor / Peterson Institute for International Economics (ABD)

Üç yılı aşkın bir süredir Covid ile mücadele eden ve bu süreçte hem ekonomik hem de sosyal açıdan sarsılan Çin, izolasyonların kaldırılması ile hızlı bir ekonomik toparlanma yaşamayı düşünüyordu. Bu doğrultuda Çin Hükümeti, özel sektörü destekleyen bir dizi ticaret taahhütleri açıklarken, beklenen doğrultuda özel sektör büyümesi gerçekleşmedi. Destekleyici mekanizmaların uygulamaya konmasına karşın özel sektörün beklendiği gibi performans göstermemesi, hatta gelen son verilerle daha kötüye doğru gitmesi ülkenin toparlanma hızının yavaşladığını ortaya koymuştur. Ayrıca, ülkede girişimcilerin yeni yatırım yapma konusunda oldukça isteksiz oldukları da verilere yansımıştır. Çin, 2023'ün ilk yarısında %5,5 oranında GSYH büyümesi kaydederken, çeyrek bazda bakıldığında ikinci çeyrekteki büyüme %0,8 olmuştur.

2022 yılına kıyasla 2023'ün ilk yarısında özel sektörün sabit varlık yatırımları %0,2'lik bir düşüş kaydetmiş ve ticaretteki güvenin zayıfladığına ilişkin ilk sinyal olmuştur. Pandemi döneminde karantina gibi izolasyon önlemlerine karşın özel yatırım büyüme oranı pozitifken, izolasyonların kaldırılması ve para politikasının gevşetildiği durumda özel

sektördeki cansızlık endişe uyandırmaktadır. Çinli tüketiciler harcama konusunda, özellikle pahalı ve dayanıklı tüketim malları için, temkinli davranmaya başlamıştır. Perakende satış nisan ayında %18,4'lük büyüme kaydederken, haziranda bu veri sadece %3,1 olarak gerçekleşmiştir. 2023 yılında perakende satış sınırlı bir büyüme gerçekleştirirken, özellikle beyaz eşya, mobilya, inşaat ve dekorasyon gibi gayrimenkule dayalı malların tüketimi zayıf seyrini korumaktadır. Yapı ve dekorasyon malzeme satışı 2023 yılının ilk yarısında geçen yılın aynı dönemine göre %6,7 oranında daralmıştır. Otomobil satışları ise elektrikli araç üreticileri arasındaki rekabet sayesinde bir süre canlı seyretse de haziran ayında %1,1'lik bir daralma yaşamıştır.

Kaynak: SOPA Images/Sip/Budrul Chukrut

Erişim: <https://www.piiie.com/blogs/realtime-economics/half-year-chinas-reopening-after-covid-private-economic-activity-remains>

Anahtar Kelimeler: Çin, Pandemi, Ekonomi, Ticaret, Ekonomik Büyüme

B. POLİTİKA

1. Erdoğan Kazandıktan Sonra Türkiye'nin Suriye Politikaları / International Crisis Group (Belçika)

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın yeniden seçilmesi, ülkede yaşayan Suriyeliler arasında Hükümetin Suriye'ye yönelik politikalarında değişiklik yapacağı korkularını yatıştırmıştır. Erdoğan'ın beş yıl daha görevde kalmasıyla ordunun güçlerini Suriye'nin kuzeyinde bulunan bazı bölgelerde tutmaya devam edeceği belirtilmiştir. Hükümetin, Şam ile kopan bağları tekrar onarma girişiminde bulunabileceği ve yeni kabinede bu politikaları uygulayacak isimlerin yer aldığı görülmüştür. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın önünde birtakım zorlukların bulunduğu aktarılırken, mevcut ekonomik koşulların sıkıntılı olması Suriyelilere yönelik cömert yaklaşan Hükümet üzerinde önemli siyasi baskılar oluşturmaktadır. Suriye'deki savaş Türkiye açısından çeşitli fırsatlar ve riskler barındırmaktadır. Türkiye, Suriye ile 900 km'lik bir sınırı paylaşırken, yaklaşık olarak 3,5 milyon Suriyeli mülteciye de ev sahipliği yapmaktadır. Ayrıca Türkiye, yaklaşık 40 yıldır PKK terör örgütü ve farklı birçok terör grubu ile de mücadele etmektedir.

Kaynak: International Crisis Group

Yazar, Türkiye'nin 2011 yılında başlayan savaşta uyguladığı sıkıntılı politikalar sebebiyle kendisini sorunun derinliklerine çekerek ciddi sıkıntılar yaşadığını vurgulamıştır. Türkiye'nin tahmini 10.000 askeriyle birlikte Kuzey Suriye'deki üç bölümde çatışma ve gidişata yön verebilecek güçlü bir oyuncu olduğu aktarılmıştır. Şam tarafı hem Türkiye'yi hem de Suriye Demokratik Güçlerini işgalci güç olarak görürken, çatışmadan kurtulan birçok mülteci de Türk ordusunu zalim Şam Yönetimi arasındaki tek tampon olarak görmektedir. Türkiye'de devam eden ekonomik sıkıntılar ve Suriyelilere karşı artan milliyetçi söylemler nedeniyle önümüzdeki yerel seçimlerde Suriyelilere yönelik tepkilerin giderek artabileceği öngörülmektedir. Yazar, ne olursa olsun Hükümetin yeniden seçilmesiyle Suriye'ye yönelik politikalarda önemli bir değişikliğin olmayacağını vurgulamıştır.

Erişim: <https://www.crisisgroup.org/europe-central-asia/east-mediterranean/turkiye-syria/turkiyes-syria-policy-after-erdogans-win>

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Suriye, İç Savaş, Dış Politika, Şam, Mülteci

2. Ukrayna'dan Libya'ya, Türkiye'nin Baykar İHA'ları Neden Popüler? / AL – MONITOR (ABD)

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın geçtiğimiz hafta Körfez ülkelerine gerçekleştirdiği ziyarette ülke tarihinin en büyük savunma anlaşmasına imza atılmıştır. Türkiye'nin yaşadığı mali zorluklar, yüksek enflasyon ve yabancı yatırımcıyı çekme konusunda Körfez ziyareti açısından önem arz etmektedir. Erdoğan'ın Suudi Arabistan ziyaretinden sonra Baykar, Akıncı İHA'larını Suudi Arabistan'a satacaklarını söylemiştir. 2019 yılından itibaren Baykar tarafından üretilen İHA'lar Ukrayna, Dağlık Karabağ, Libya, Irak, Etiyopya, Suriye ve Somali dahil birçok çatışma alanında aktif olarak kullanılmıştır. Washington Enstitüsü Yakın Doğu Politikası verilerine göre, şu ana kadar 29 ülke Türk yapımı İHA'ları satın alırken, dört ülke müzakere içerisinde ve yedi ülke de satın alma taleplerini açıklamıştır. En popüler insansız hava araçlarından olan Bayraktar TB2 İHA'ları Kuveyt, Katar, Irak Cezayir, Fas ve Birleşik Arap Emirlikleri tarafından satın alınmıştır.

Kıdemli Araştırmacı Rich Outzen, Bayraktar insansız hava araçlarının neden bu kadar popüler ve başarılı olduğunu şöyle anlatmaktadır; Bayraktar İHA'ları uzun vadeli eğitim programları, bakım ve ikmal desteği vb. unsurları ile satın alan ülkeye satış sonrasında da destek vermeye devam etmektedir. Bir diğer sebep ise Türkiye İHA'ları bir süredir kendi operasyonlarında da sıkça kullanırken, çeşitli optimizasyon ve eklemeler ile aracı güçlendirilip daha etkili olmasına katkı sağlamıştır. Ayrıca Türk yapımı İHA'lar ABD veya Batı yapımı İHA'lara göre daha uygun fiyatlı iken, Doğu'da Çin veya İran İHA'larına göre daha üstün özelliklere sahiptir. RAND Corporation'ın kıdemli savunma analisti Wilson da Bayraktar insansız hava araçlarının kendisini savaşlarda kanıtladığını ve düşük maliyetli olduğunu söylemiştir. Suudi Arabistan'ın AKINCI'yı alma talebinin doğru ve önemli bir karar olduğu belirtilirken, Körfez'deki potansiyel deniz ve kıyı savaşları için önemli bir araç olduğu söylenmiştir.

Kaynak: Petras Malukas

Erişim: <https://www.al-monitor.com/originals/2023/07/ukraine-libya-why-are-turkeys-baykar-drones-so-popular>

Anahtar Kelimeler: Akıncı, Bayraktar, Baykar, Türkiye, Suudi Arabistan, İHA

3. Bakan Fidan: Tahıl Anlaşması Sorununda Rusya Olmadan Çözüm Olamaz / AL – MONITOR (ABD)

Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Hakan Fidan, Ukrayna'nın Rusya olmadan tahıl sevkiyatını devam ettirme önerisini güvenliği tehlikeye atabileceği için reddetmiştir. Fidan, Venezuelalı mevkidaşı Yvan Gil ile düzenlediği ortak basın toplantısında Türkiye ve Birleşmiş Milletlerin Rusya'sız çözüm olmayacağı konusunda hemfikir olduklarını belirtmiştir. Ukrayna Devlet Başkanı Zelenski'nin alternatif çözümler sunması karşılık bulmazken en son Romanya, Bulgaristan ve Türkiye suları üzerinden tahılın sevk edilmesini önermiştir. Bunun üzerine Moskova da bu güzergahı nakliye için tehlikeli bölge olarak ilan etmiştir. Rusya, taleplerinin karşılanmadığı için artık anlaşmayı devam ettirmeyeceğini belirtmiştir. Ayrıca Rusya, anlaşmaya geri dönmek için bankacılık sistemine uygulanan yaptırımların kaldırılmasını ve kendi gübresini ihraç edebilmek için imkân sağlanmasını istemektedir.

Kaynak: Ozan Köse

Bakan Fidan, Rusya Dışişleri Bakanı Lavrov ile gerçekleştirdiği telefonda görüşmesinde Rusya'nın anlaşmadan çekilme sebebini dinlemiş ve daha sonra BM Sekreteri Guterres ile masaya tekrar nasıl oturulabileceği üzerine çalıştıklarından bahsetmiştir. Dünya Gıda Programına göre 34'ten fazla ülke tahıl konusunda büyük ölçüde Ukrayna'ya bağımlıdır. Rusya'nın anlaşmadan çekilmesiyle tahıl fiyatlarında artışın başladığı ve küresel boyutta

gıda güvenliğini tehdit ettiği belirtilmiştir. Bakan Fidan, küresel gıda güvenliğinin tehlike altında olduğunu, tahıl fiyatlarındaki dalgalanmaların ekonomileri ciddi şekilde etkileyeceğini ve gıda konusunda yetersiz ülkelerin daha fazla sorun yaşayacağını vurgulamıştır.

Erişim: <https://www.al-monitor.com/originals/2023/07/turkeys-fidan-says-no-solution-without-russia-grain-deal-impasse>

Anahtar Kelimeler: Rusya, Ukrayna, Türkiye, BM, Tahıl, Gıda Güvenliği

4. Hiroşima'dan Gelen Yol / Observer Research Foundation (Hindistan)

2023 yılında gerçekleştirilen G7 zirvesinde liderler kritik konular üzerini istişarelerde bulunmuştur. Aynı zamanda Dörtlü Güvenlik Diyalogu (Quad) liderleri de (ABD, Avustralya, Hindistan ve Japonya) bir araya gelerek Çin'in telekomünikasyon, yapay zekâ, 5G ağları ve yüksek teknoloji dahil ortak vizyonu üzerine görüşmüştür. Çinli birçok teknoloji şirketi, fikri mülkiyet hırsızlığı ve casusluk konusunda ulusal güvenliği endişelendirmektedir. Örneğin; 2020 yılında Hindistan, veri gizliliği, güvenliği ve Çin hükümetinin olası sansürü ile alakalı endişelerini öne sürerek WeChat platformunu yasaklamıştır. Diğer tarafta ABD Biden yönetimi altında, Trump dönemi TikTok ve WeChat'e uygulanan yasakları kaldırmış ve ulusal güvenlik tartışmalarını artırmıştır. Çin'in genişleyen jeopolitik etkisi karşı tarafta G7 ve Quad'ı tedirgin etmiştir. Japonya, ABD'nin Biden yönetimi altında yaptığı gibi Çin'e yapılacak yarı iletken ihracatını kısıtlarken; ABD, Tayvan ve Güney Kore hükümetlerinden de aynı kısıtlamaları uygulamalarını istemiştir.

Çin, kendisine uygulanan kısıtlamalara misilleme olarak ABD merkezli Micron Teknoloji'den gelecek tüm çiplerini yasaklamış ve kritik maden rezervlerinin avantajını kullanmıştır. Fakat, buna rağmen Micron Teknoloji yaptığı açıklamada Çin'in Xian kentine bir çip paketleme tesisi için yaklaşık 604 milyon dolar yatırım gerçekleştireceklerini açıklamıştır. Çin, kritik maden ihracatını kısıtlayarak küresel çip endüstrisini ve küresel tedarik zincirini etkileme gücüne sahiptir. Çinli Telekom devi Huawei'nin 5G altyapısını geliştirme ve konuşlandırma konusundaki hakimiyeti G7 ve Quad üyesi ülkeleri tedirgin

etmektedir. Üye ülkeler ve müttefikleri Huawei'yi sınırlama veya alternatif uygulamalara yönelmektedir. Quad ve G7, Çin'in teknoloji alanındaki büyümesini ve pazardaki büyük payını kabul ederken, artık bu tehlikeye karşı kendi altyapılarını güçlendirme ve genişletme yönünde çalışmalarını destekleme kararı almıştır.

Kaynak: ORF

Erişim: <https://www.orfonline.org/expert-speak/the-road-from-hiroshima/>

Anahtar Kelimeler: G7, Quad, Çin, Teknoloji, Huawei

5. Wagner Grubu'nu Afrika ve Orta Doğu'da Neler Bekliyor? / Brookings (ABD)

Wagner Grubu'nun Rusya'da gerçekleştirdiği kısa süreli isyanın ardından Afrika ve Orta Doğu'daki operasyonlarının ne olacağı tartışılmaktadır. Wagner operasyonlarının Orta Doğu ve Afrika'da büyük ihtimalle devam edeceği ve Rus Devleti'nin çıkarlarına hizmet etmeye devam edeceği düşünülmektedir. Ayrıca Rusya Dışişleri Bakanı Lavrov, yeni bir yapı ve liderlik altında Wagner'in Afrika operasyonlarına devam edeceğini söylemiştir. Wagner grubu askeri unsurlarını Suriye, Libya, Mozambik, Mali, Orta Afrika Cumhuriyeti ve Sudan'a yerleştirmiştir. Ek olarak, Wagner'in Birleşik Arap Emirlikleri'nde lojistik, kaçakçılık, kara para aklama iştirakleri ve yan kuruluşları bulunmaktadır. Grup, aracı ve

paravan şirketlerden oluşan geniş ağ sayesinde ticaret, önemli emtia çıkarma ve dezenformasyon operasyonlarını daha fazla ülkeye yaymaktadır. Wagner Grubu'nun Ukrayna ve Rusya dışındaki operasyonlarının niçin tasfiye olmayacağına dair nedenler açıklanmıştır.

Birincisi; Wagner'in Ukrayna operasyonları genel anlamda Afrika ve Orta Doğu'da yürütülen operasyonlardan önemli ölçüde ayrı olmuştur. Grup 2022 yılında, Suriye ve Libya'daki güçlerinin bir kısmını geri çekerek Ukrayna'da konuşlandırmıştır. O yıldan sonra Orta Doğu ve Afrika'da bulunan güçlerde herhangi bir değişim yaşanmamıştır. İkincisi; Wagner'in Afrika operasyonları, Rusya'nın önemli hammaddelere ulaşma ve stratejik konumunu büyütme açısından çok önemlidir. Örneğin; Grup Suriye'deki doğalgaz ve petrol sahalarını Esad rejimi adına korurken, Rusya'nın küresel enerji oyunlarına büyük katkı sağlamaktadır. Rus istihbarat servisleri, Wagner'i Orta Doğu ve Afrika'dan tasfiye etmek yerine lideri Prigozhin'e olan bağlarını zayıflatarak Kremlin'e yakın olmasını planlamaktadır.

Kaynak: Brookings

Erişim: <https://www.brookings.edu/articles/whats-ahead-for-the-wagner-group-in-africa-and-the-middle-east/>

Anahtar Kelimeler: Rusya, Wagner Grubu, Afrika, Orta Doğu, Operasyon, ABD

6. Ordu Nijer’de İktidarı Ele Geçirdi / Council on Foreign Relations (ABD)

Temmuz ayının son haftasında Nijer, darbe haberi ile dünya gündemine oturmuştur. Çarşamba günü Başkanlık muhafızları Nijer Başkanı Mohamed Bazoum’u gözaltına almış ve ertesi gün Nijer ordu komutanlığı darbeyi desteklediğini açıklamıştır. Darbe girişiminin ardından çeşitli sivil yetkililer anayasal düzenin yeniden tesis edilmesi adına çağrıda bulunmuştur. Batı Afrika Ülkeleri Ekonomik Topluluğu (ECOWAS) ise anayasaya aykırı olan yetki devrine izin vermeyeceğini belirtmiş ve gerekli arabuluculuk çabalarını başlatmıştır. Ülkede yaşanan durum, bölgede oluşturulmaya çalışılan demokratik yönetim ve hukukun üstünlüğü çalışmalarına da açıkça darbe vurmuştur. Yönetim açısından düşmüş bir Nijer’in, Mali, Burkina Faso’da cuntaları ve Çad’daki askeri rejim güçlerini birbirine bağlayarak bir askeri rejim oluşturacağı korkusu vardır. Oluşabilecek askeri rejimin, Batı karşıtı örgütleneceği, bölgede güvensizlik ve huzursuzluk yaratacağı, Afrika’nın yönetim normlarına zarar vereceği öngörülmektedir.

Darbenin yaşandığı günden bu yana Nijer halkının büyük bölümü sokaklara dökülüp protestoda bulunurken, halkın bir kısmı tutuklu bulunan Başkan Bazoum’u diğer kısmı ise darbeyi gerçekleştiren orduyu desteklemektedir. Nijer’de suç oranları son yıllarda giderek artmıştır. Geçtiğimiz yıl Nijer’de suç oranlardaki artış yıllık bazda %43 olarak gerçekleşmiştir. Uzmanlar, yıllardır bu bölgeye yapılan güvenlik yatırımlarının yetersiz kaldığını belirtmiştir.

Kaynak: GettyImages

Erişim: <https://www.cfr.org/blog/military-seizes-power-niger>

Anahtar Kelimeler: Nijer, Darbe, Güvenlik, Afrika, Ordu

7. NATO'nun Vilnius Zirvesi: Çıkarımlar / Observer Research Foundation (Hindistan)

NATO'nun son zirvesi, Ukrayna'nın üyelik beklentilerini karşılamasa da Ukrayna'ya olan bağlılığı ikiye katlamayı başarmıştır. Zirve'de Rusya Federasyonu'nun en önemli güvenlik tehdidi olduğu kabul edilirken, Moskova'ya karşı savunmalarını ve caydırıcılık güçlerini artırma hususunda ortak yaklaşım benimsenmiştir. NATO, Beyaz Rusya'ya yönelik endişelerini dile getirirken, Rusya'nın Ukrayna'ya saldırmasına yardımcı olmasına da karşı çıkmıştır. Ayrıca, Rusya'dan gelen haberler ile paralı asker şirketlerinin faaliyetleri konusunda derin endişe duyulmaktadır. Zirve'de Baltık Denizi'nin artık NATO'nun bir denizi olma yolunda emin adımlarla ilerlediği görülmüştür. Finlandiya ilk kez bir NATO üyesi olarak zirveye katılma heyecanı yaşarken, İsveç de ittifaka üye olma beklentisini sürdürmüştür. Türkiye'nin belli konularda ikna olması ve İsveç'in üyeliğine onay vermesi ittifakta pozitif hava estirmiştir.

Kaynak: ORF

Türkiye'den olumlu yanıt geldikten sonra eskiden Moskova'nın hâkim olduğu Baltık bölgesinde artık NATO rüzgârı estiği gündeme gelmiştir. 2022 yılında gerçekleştirilen Madrid Zirvesi'nden bu yana İsveç, Ankara'nın güvenlik kaygılarını giderme hususunda çaba gösterirken, terör örgütleri ile mücadele ve iş birliğini genişletmek için Anayasa

değişikliğine bile gitmiştir. Ayrıca İsveç, Türkiye'ye silah ihracatına yeniden başladığını da belirtmiştir.

Zirve'nin en önemli konularından biri ise Ukrayna'nın NATO üyesi olup olmayacağıydı. Ukrayna'nın üyelik için beklentisi bu zirvede gerçekleşmezken liderler, müttefikler kabul ettiğinde ve şartlar oluştuğu zaman Ukrayna'nın üye olabileceğini vurgulamıştır. Ukrayna Devlet Başkanı Zelenski, ittifakın üyelik için bir zaman çizelgesinin olmamasını eleştirirken, kendilerini ittifaka almayacaklarını önceden bildiğini de belirtmiştir. Önceki görüşmelerde ABD Başkanı Biden, Ukrayna'yı üye olarak almayı düşünmediklerini, üye olma konusunu gündeme getirmek için savaşın bitmiş olması gerektiğini söylemiştir. Yazının devamında zirvede tartışılan savunma harcamaları ve diğer politikalardan da bahsedilmiştir.

Erişim: <https://www.orfonline.org/expert-speak/natos-vilnius-summit-key-takeaways/>

Anahtar Kelimeler: ABD, NATO, Ukrayna, Üyelik, Türkiye, İsveç

8. Normalleşmeye Giden Yol: İsrail – Suudi Arabistan İlişkileri / The Institute for National Security Studies (İsrail)

İsrail ile Suudi Arabistan ilişkisinde, yavaş da olsa kademeli normalleşme süreci bir süredir devam etmektedir. Riyad, İsrail ile olan ilişkilerini geliştirmek için stratejik bir yol izlemeye karar vermiştir. Ayrıca, Riyad yönetimi yaptığı açıklamalar ve eylemler ile kamuoyunu yavaş yavaş alıştıran İsrail ilişkilerini geliştirmeyi planlamaktadır. Suudi Arabistan'ın, İsrail ile ilişkilerini normalleşme sürecinde Arap dünyasındaki, İslam dünyasındaki ve ülke içindeki muhafazakâr kesimindeki rolünü gözeterek ilerletmesi gerektiği vurgulanmıştır. İsrail ve Suudi Arabistan arasındaki ilişkilerin gelişmesi çoğunlukla stratejik çıkarlar üzerinedir. İran'ın bölgede büyüyen güç olması ve tehdit oluşturması, İsrail ve Suudi Arabistan özelinde stratejik iş birliği unsuru olmuştur. Diğer tarafta artan İran tehdidi ile Suudilerin ABD'nin sağlayacağı güvenlik yardımlarına olan şüphesi, İran – Suudi Arabistan arasında ilişkilerin yenilenmesine vesile olmuştur. Yenilenen ilişkilerin ise İsrail'in bölgede kurmaya çalıştığı İran karşıtı kampa zarar verdiği belirtilmiştir.

Körfez ülkeleri özellikle İran ve İsrail arasında oluşabilecek bir çatışma ortamından endişe duymaktadır. Ayrıca, Körfez ülkeleri İsrail kampının bir üyesi gibi görünmemek için ateş hattından da uzak durmaktadır. ABD'nin Suudi Arabistan'a güvenlik ve silah yardımıyla bulunmasının İsrail ile aralarındaki ilişkinin normalleşmesine pozitif katkı sağlayacağı belirtilmiştir. İsrail tarafı da Suudi Arabistan ile olan ilişkilerini geliştirme yönünde olumlu faaliyetlerde bulunmuştur. İsrail Başbakanı Netanyahu, ilişkilerin geliştirilmesi için ABD'nin bizzat sürece dahil edilmesini istemiştir. Ayrıca Netanyahu, ilk hükümet toplantısında Suudi Arabistan ile barışı sağlama politikasını ve İran'ın nükleer planlarını engelleme politikasını hükümetin ana hedefi olarak ilan etmiştir. Suudi Arabistan'ın dünyanın en geniş petrol rezervlerine ve Orta Doğu'nun en büyük ekonomisine sahip olması İsrail'de birçok şirket için önem arz etmektedir.

Kaynak: Shutterstock

Erişim: <https://www.inss.org.il/publication/saudi-arabia-normalization/>

Anahtar Kelimeler: İsrail, Suudi Arabistan, İran, ABD, Politika

C. ÇEVRE

1. Rusya, Karadeniz Tahıl Girişimini Sonlandırdı: Ukrayna ve Dünya İçin Sırada Ne Var? / International Food Policy Research Institute (ABD)

Rusya, 17 Temmuz tarihinde, Ukrayna limanlarından tahıl ve diğer tarımsal ürünlerin ihracatına izin veren Karadeniz Tahıl Girişimi anlaşmasından çekildiğini duyurmuştur. Tüm dünya anlaşmanın dördüncü kez yenilenmesini beklerken Rusya, anlaşmadan çekilmiş ve devam eden günde yaptığı füze saldırıları nedeniyle tepki toplamıştır. Ukrayna'nın Odesa limanına ve önemli tahıl işleme tesislerine yapılan füze saldırıları sonrası buğday fiyatları savaşın başladığı günden bu yana ilk kez günlük bazda en büyük yükselişini kaydetmiştir. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Guterres, gıda yardımı sevkiyatları dahil tahıl ihracatını durdurmanın en çok ihtiyaç sahibi insanlara zarar vereceğini belirtmiştir. Anlaşmanın ilk yürürlüğe girdiği tarihten bu yana Ukrayna yaklaşık 33 milyon mt buğday, mısır ve diğer tahıl ürünlerini ihraç etmiştir. Buradan elde edilen gelirler, Ukrayna ekonomisini savaş boyunca desteklemiştir. Anlaşma, küresel çapta patlak veren tahıl krizini bir nebze olsun çözmüş, ciddi fiyat artışlarını da frenlemiştir.

Kaynak: Genya Savilov/FAO

Anlaşma ile tahıldaki aylık tarımsal ihracatta savaş öncesi seviyelere yaklaşılmasını sağlamıştır. Buğdayın yaklaşık olarak %65'i gelişmekte olan ülkelere ihraç edilmiştir.

Dünya Gıda Programı aracılığıyla da Afganistan, Cibuti, Etiyopya, Kenya, Somali, Sudan ve Yemen'deki açlık sorununu gidermek için 725.167 ton buğday ihraç edilmiştir. Mısır ihracatının ise büyük bir kısmı (yaklaşık %83'ü) gelişmiş ülkelere ve Çin'e gitmiştir. Anlaşmadan çekilme haberi gelince emtia piyasalarında bir sıçrama yaşanmış ve ertesi gün sakinleme görülmüştür. Rusya'nın anlaşmadan çekilmeyle ilgili verdiği ipuçları sayesinde bu çekilme piyasalar tarafından beklendiği için emtia fiyatları yükseldikten sonra eski seviyelere dönmüştür. ABD Tarım Bakanlığı (USDA), Ukrayna'nın 2023 yılı buğday, mısır ve arpa üretiminin 2021 yılı üretimine göre %43 oranında azalacağını öngörmektedir.

Erişim: <https://www.ifpri.org/blog/russia-terminates-black-sea-grain-initiative-whats-next-ukraine-and-world>

Anahtar Kelimeler: Ukrayna, Rusya, Karadeniz Tahıl Girişimi, Buğday

2. Büyük Güç Rekabetinde İklim Eylemi / Belfer Center (ABD)

Grönland bölgesinde büyük buz kütlelerinin küresel ısınma sebebiyle eriyerek suya düşmesi uzmanları tedirgin etmiştir. Uzun zamandır her yıl düzenli olarak toplanan Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansları (COP), hala küresel ısınma adına somut bir ilerleme sağlamamıştır. Daha önce COP toplantılarında sorunların iş birliği içerisinde ele alınması takdir edilirken, artık son toplantılarda iş birliğinin yerini büyük güç rekabeti almıştır. ABD ve Çin arasında devam eden gerilim, Güneydoğu Asya'dan Latin Amerika'ya kadar olan birçok ülkeyi etkilemektedir. Rusya – Ukrayna savaşıyla başlayan sorunlar silsilesi, Avrupa'da binlerce kilometre uzaktaki insanların hayatlarına ciddi zararlar vermiştir. Güç rekabeti ortamında Çin ve ABD iklim değişikliği konusunda ortak çıkarlara sahip olmasına rağmen, henüz ortak bir eyleme yönelik adım atılmamıştır. İki ülke arasında devam eden gerilim ortamında ilerisi için herhangi bir ortaklık ümidi de görünmemektedir.

COP gibi işbirlikçi mekanizmanın küresel rekabet çağında iklim eylemini gerçekleştirmede birinci yol olmasını beklemenin doğru olmadığı vurgulanmıştır. Fakat hükümetler, iş dünyası ve sivil toplum örgütlerinin COP ve benzeri diğer

organizasyonların sunduğu fırsatları en iyi şekilde değerlendirmesi gerekmektedir. Diğer bir önemli husus ise iklim finansmanının nasıl sağlanacağını planlamaktır. Gelişmiş ülkeler, gelişmekte olan ülkeler ile kuracakları iklim yatırımları sayesinde önemli jeopolitik avantajlar sağlayabilecektir. ABD, Çin ve Körfez Ülkelerinin Afrika, Güneydoğu Asya, Latin Amerika ve başka bölgelerdeki iklim finansmanı için rekabet etmesi pozitif bir gelişme sağlayacaktır.

Wong

Kaynak: Andy Wong

Erişim: <https://www.belfercenter.org/publication/climate-action-era-great-power-competition>

Anahtar Kelimeler: İklim Değişikliği, İklim Finansmanı, COP, Küresel Isınma, Rekabet

3. Rusya, Karadeniz Tahıl Anlaşmasını Bitirdi: En Çok Zorlanacak Ülkeler / Council on Foreign Relations (ABD)

Rusya, Karadeniz Tahıl Girişimi olarak bilinen anlaşma uyarınca Ukrayna'nın tahıl, gübre ve yağlı tohum ihracatını askeri ablukasını kaldırarak kolaylaştırmıştır. Kısa vadeli anlaşma daha önce de süresi bittikten sonra uzatılmasına rağmen bu sefer Rusya'nın anlaşmadan çekilmesiyle sonlanmıştır. Anlaşma, Birleşmiş Milletler ve Türkiye'nin öncülüğünde geçen sene imzalanırken, o tarihten bu yana otuz milyondan fazla tahılın Ukrayna'dan çıkmasına yardımcı olmuştur. Halihazırda dünyanın birçok ülkesi iklim

değişikliği, çatışma ortamı vb. diğer faktörler sebebiyle önemli bir gıda güvensizliği yaşarken, anlaşmanın iptal edilmesi bu krizi derinleştirecektir.

Kaynak: Nacho Doce / Reuters

Ukrayna, dünya buğday üretiminin yaklaşık olarak %10'unu ve mısır üretiminin %15'ini tek başına elinde tutarken, bu ürünleri en çok Afrika ve Orta Doğu ülkelerine ihraç etmektedir. Bu sebeple de anlaşmadan dolayı bu coğrafyanın gıda kriziyle karşı karşıya olması kaçınılmazdır. Ukrayna tahılına en çok bağımlı olan ülkeler sıralandığı zaman ilk sırayı %74 oranla Lübnan almaktadır. İkinci sırayı %59 bağımlılıkla Pakistan alırken, üçüncü sırayı %49 ile Libya almıştır. Listenin son üç sırasında yer alan ülkelere baktığımızda; Zambiya %13, Uganda %12 ve Kıbrıs %10 oranında bağımlıdır. Önümüzdeki dönemde tahıl fiyatlarının artması beklenirken, tahılların yetersiz olan karayolları ile gönderilmesi durumunda gıdaya erişmenin daha uzun süreceği ve farklı problemlerin ortaya çıkabileceği söylenmiştir.

Erişim: <https://www.cfr.org/in-brief/russia-killed-black-sea-grain-deal-these-countries-could-suffer-most>

Anahtar Kelimeler: Gıda Krizi, Rusya, Ukrayna, Tahıl

4. Hindistan'ın Pirinç İhracatı Yasağı: Küresel Arz, Fiyat ve Gıda Güvenliğine Potansiyel Tehdidi / International Food Policy Research Institute (ABD)

Hindistan 20 Temmuz tarihinde, 2022 yılı ekim ayından bu yana fiyatı %30 artan pirincin fiyatını sakinleştirmek için ihracatı yasaklayacağını belirtmiştir. Yasak ile deniz aşırı tahıl satışları duracak ve pirinç ihracatının %75 - %80'i etkilenecektir. Yasağın duyurulmasıyla 2022 yılı Eylül ayından bu yana %15 - %20 oranında artan pirinç fiyatına ve küresel pirinç pazarına önemli bir darbe vurmuştur. Hindistan, 2022-2023 yılı küresel pirinç ihracatının %40'ını oluşturarak dünyanın en büyük pirinç ihracatçısı konumuna gelirken, pirinç üzerine verdikleri en ufak kararın bile büyük yansımaları olmaktadır. Hindistan, daha önce pirinç fiyatlarını frenleyebilmek adına kırık pirince ihracat yasağı ve basmati pirincine de %20 ek gümrük vergisi koymuştur. Fakat, bu hamlelerine rağmen Hindistan'ın pirinç ihracatı 2022 yılında 22,3 milyon mt ile rekor kırmıştır.

Hindistan, 1960 – 1970'li yıllarda önemli bir pirinç ithalatçısı konumundayken, 2000'li yıllardan itibaren net pirinç ihracatçısı olmuştur. 2010 yılından bu yana Hindistan'ın pirinç üretimi %40 artmış ve 136 milyon tona ulaşmıştır. Aynı dönemde Çin'in üretimi 146 milyon mt ile küresel çapta en büyük birinci üretici olurken, Hindistan da en büyük ikinci üretici olmuştur. Fakat, pirinç üretiminde ilk sırayı Çin almasına rağmen Hindistan, pirinç ihracatında Çin'in önündedir. 2014-2015 yılından bu yana küresel çapta en büyük pirinç ihracatçısı olurken, küresel pazar payı da ortalama %40'ın üzerine çıkmıştır. Pirinç, dünyada en çok tüketilen tahıllardan biri olurken, en çok tüketildiği bölgeler Güney, Güneydoğu Asya ve Afrika'dır. Bu bölgede bulunan yaklaşık 42 ülke, pirinç ithalatının en az %50'sini Hindistan'dan gerçekleştirmektedir. Örneğin; Asya'da Bangladeş, Butan, Kamboçya, Endonezya, Myanma, Nepal, Tayland, Filipinler ve Sri Lanka pirincin en çok tüketildiği ülkelerden bazılarıdır. Yazar, Hindistan'ın küresel fiyatların yüksek olduğu zamanlarda ara ara ihracat kısıtlaması kararları aldığını belirtirken, alınan son kısıtlama önlemine de şaşırılmaması gerektiğini vurgulamıştır.

Erişim: <https://www.ifpri.org/blog/indias-new-ban-rice-exports-potential-threats-global-supply-prices-and-food-security>

Anahtar Kelimeler: Pirinç, Hindistan, İhracat, Kısıtlama, Gıda Güvenliği

D. SOSYAL

1. Çin'in Konut Krizi: Hane Halkı Kayıt Reformu Gerekli / Think China (Çin)

Çin emlak sektörü, biten Covid döneminden bu yana hala çöküş içerisinde. Çin genelinde emlak sektörü geliştirme yatırımları her geçen gün azalırken, özellikle son aylarda önemli ölçüde azalmıştır. Yatırımlardan ziyade konuta olan talepte de azalma yaşanmaktadır. Gayrimenkul faaliyetlerinin Çin ekonomisi için taşıdığı önem göz önüne alındığında, azalan konut talebi Çin'in toparlanmasına da zarar vermektedir. Talebi canlandırabilmek adına mortgage tarihin en düşük seviyelerinde gezinirken, birçok şehirde ilk defa ev alacaklar için peşinat ödemesi %20'ye kadar düşürüldü. Sektör uzmanları, mortgage oranlarında veya peşinat gerekliliğinde indirim yapılırsa bile talebi canlandırmayacağı konusunda ısrar etmektedir. Çin, uzun zamandır gayrimenkul sektörüne büyük yatırımlar yapıyordu. Gayrimenkul stokunun hızla artması ve artan stokla beraber talebin istenilen seviyede olmaması krizi tetikledi.

Kaynak: Wang Zhao/AFP

Çin'in 2035 yılına kadar küçük şehirlerdeki inşaat arz-talep dengesini sağlayabilmesi için en az %30 oranında küçülmesi gerekmektedir. Çin'in büyük şehirlerinde göçmenlere hukou (ev kayıt sistemi veya aile cüzdanı) verilmesi konusunda yapılan kısıtlamalar,

göçmen ailelerin konuta olan talebini bir süredir azaltmaktadır. Çin nüfusunun %65'inden fazlası kalıcı olarak kentsel alanlara yerleşirken, buralara yerleşen halkın sadece %47'sinin hukou sahibi olduğu belirtilmiştir. Hukou konusunda Hükümetin kısıtlama uygulamasının arkasında göçü büyük şehirlerden küçük şehirlere doğru yönlendirme politikası yatmaktadır. Fakat, Hükümetin bu politikası planlandığı gibi sonuç vermemiş, aksine 2020 nüfus sayımında ülkenin en büyük şehirlerde ciddi nüfus artışları yaşanmıştır.

Erişim: <https://www.thinkchina.sg/chinas-housing-downturn-household-registration-reform-needed>

Anahtar Kelimeler: Çin, Konut, Kriz, Nüfus, Hukou

2. SOFI Raporu: Çatışma ve İklim Değişikliği Gıdaya Erişimi Azaltırken Açlığı Artırıyor / World Food Programme (İtalya)

Birleşmiş Milletler 2022 yılı için açıkladığı verilere göre dünya çapında yaklaşık 734 milyon insan aç kalırken, bu rakam 2019 yılına göre 122 milyon artmıştır. Dünya Gıda Programı dünya nüfusunun %29,6'sının – yaklaşık 2,4 milyar kişi – gıdaya erişiminin kısıtlı olduğunu belirtmiştir. Ayrıca, yaklaşık 900 milyon insan ise ciddi şekilde gıda güvensizliği ile mücadele etmektedir. Sudan iç olaylarının da etkili olduğu sorunların artmasıyla Sudan'dan çevre ülkelere – Mısır, Çad, Güney Sudan ve Etiyopya – ciddi bir göç dalgası başlamıştır. Nisan ayında başlayan iç karışıklıkla Mısır'a göç eden Sudanlı sayısı 500.000'i geçmiştir. Halihazırda Yemen, Ukrayna ve Suriye'deki olaylara yardımcı olan sosyal yardım kuruluşlarının yükü Sudan olaylarının başlamasıyla iyice artmıştır. Sadece kuruluşlar değil örneğin; halihazırda Suriye ve Filistinli mültecilere sosyal destek sağlayan Mısır, Sudanlı göçmenlerin gelmesiyle ekstra bir yük ile karşı karşıya kalmıştır.

Bölgedeki gıda enflasyonunun %30 seviyesinde olması ve gıda fiyatlarının yükselmesi milyonlarca insanın gıdaya olan erişimine de izin vermemektedir. 1 milyondan fazla insan Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nden göçerken, bölgesel olarak 5,5 milyon kişi göç etmiştir. 1,2 milyon nüfuslu Goma (Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nde bir şehir) yaklaşık 800.000 göçmen olarak kapasitesini aşmış ve zaten yetersiz olan altyapı

yüzünden ciddi sorunla karşı karşıya kalmıştır. Dünya Gıda Programı, ülkelere yaptığı yardım faaliyetlerini yetiştiremezken, sorunların arttığı ülkelerde bazen kaynak yetersizliği sebebiyle yardımları durdurmak zorunda kalmıştır. Program, bu yıl dünya genelinde 171,5 milyon insana yardım ulaştırabilmek için 25,1 milyar dolara ihtiyaç duyduğunu belirtmiştir.

Kaynak: Ali Jadallah / WFP

Erişim: <https://www.wfp.org/stories/sofi-report-conflict-and-climate-change-reduce-access-food-and-increase-hunger>

Anahtar Kelimeler: Göç, Mülteci, Gıda, Açlık, İklim Değişikliği, Yardım

3. Ekonomi Uzmanları Anketi: Dünya Çapında Konut Fiyatlarında Büyük Artışlar Bekleniyor / IFO Institute (Almanya)

IFO Enstitüsü tarafından gerçekleştirilen uzmanlar anketi ile dünya çapında uzmanların görüşleri alınarak küresel düzeyde konut fiyatları inceleme altına alınmıştır. Anket neticesinde önümüzdeki on yıllık süreçte konut fiyatlarında küresel bir artış beklenirken, dünyada yıllık ortalama nominal artış oranının %9, Almanya'da ise %7,2 olacağı öngörülmüştür. Son on yılda dünya çapında birçok ülkede konut fiyatlarında ve kiralarda

ciddi artışlar görülmüştür. Bank of International Settlements verilerine göre; küresel nominal konut fiyatları 2012-2022 arasında yıllık ortalama %5,4 artış göstermiştir.

Fakat Covid döneminde evden çalışma yöntemi, enflasyon ve yüksek faiz ortamı bu artışı belli bir dönem için durdurmuştur. Uzmanlara göre, Doğu Afrika ve Güney Asya bölgelerine konut fiyatlarındaki artışın yıllık bazda %20'yi aşması beklenmektedir. Güney Amerika, Doğu Avrupa, Orta Asya ve Kuzey Afrika bölgelerinde ise %10 ila %15 arasında bir artış öngörülmüyor. Kuzey Amerika, Batı Avrupa, Okyanusya ve Güneydoğu Asya'da %6 ila %8 arasında ılımlı bir artış bekleniyor. Uzmanlara göre konut fiyatlarındaki artış büyük ölçüde enflasyon beklentileri ile paralellik göstermektedir. IFO Enstitüsü tarafından gerçekleştirilen ankete 133 ülkeden toplamda 1405 ekonomi uzmanı katılmıştır.

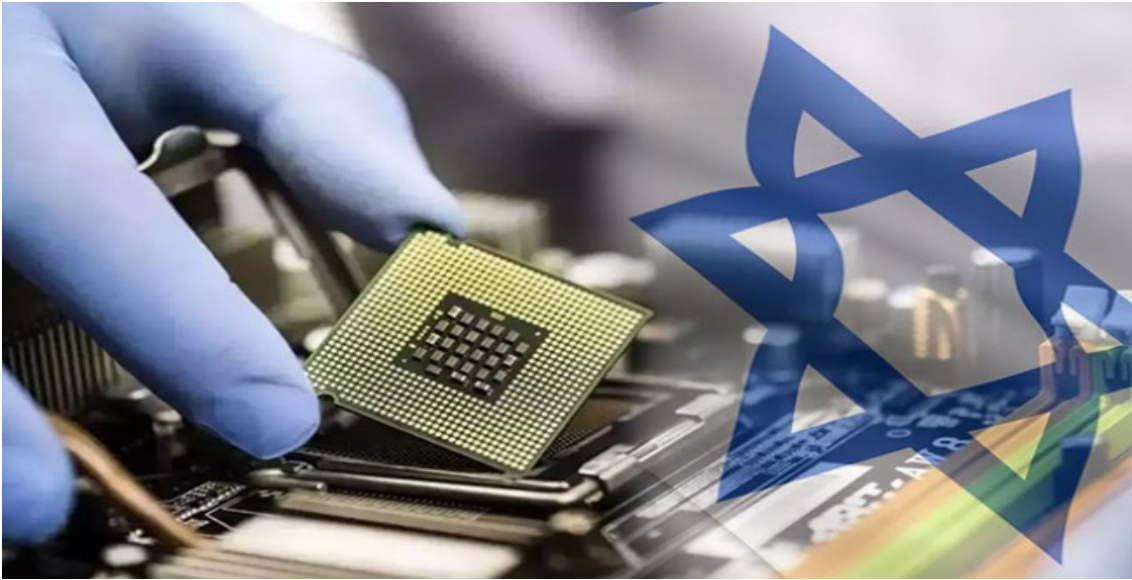
Erişim: <https://www.ifo.de/en/facts/2023-07-31/economic-experts-survey-high-increases-house-prices-expected-worldwide-q2-2023>

Anahtar Kelimeler: Konut Fiyatları, Enflasyon, Almanya

E. TEKNOLOJİ

1. İsrail'in Silikon Vadisi: Hindistan İçin Gelecek Vaat Eden Yarı İletken Ortağı / Observer Research Foundation (Hindistan)

Hindistan küresel yarı iletken merkezi olma arzusu içerisindeyken, İsrail'in de takibe değer ve ortak çalışılabilecek bir partner olabileceği belirtilmiştir. Hindistan'ın mevcut üretim teşviki planına ek olarak, yarı iletken üretimini teşvik etmek için 25.000 INR'lik bir planı onaylayacak olması yarı iletken merkezi olma yolunda önemli bir adımdır. Planlar, yarı iletkenin birçok segmentini içeren çeşitli yatırım ve teşvikler ile doludur. İsrail, sahip olduğu teknik uzmanlığıyla Hindistan'ın kilit bir ortağı olabilir. İsrail, küresel yarı iletken endüstrisinde büyüyen rolünü tesis etmek adına çip araştırma ve tasarlama konusunda üst düzey ilerlemeler kaydetmiştir. Çip endüstrisinin önemli şirketlerinden biri olan Intel Corporation, Ar-Ge merkezini 1974 yılında Hayfa'da kuran ilk şirket olmuştur. Intel'in yanı sıra, Texas Instruments, Advanced Micro Devices, National Semiconductor, Broadcom, Qualcomm ve benzeri birçok ABD çip şirketi İsrail'e gelmiştir.

Kaynak: ORF

ABD ve Çin arasında devam eden gerilimli ilişkiler, Batı'nın Çin'in ihracatını kontrol etme çabası, Çin'in çip endüstrisinde önemli yeri olan Tayvan'ı işgal etme tehditleri ve mevcut sıkıntılı jeopolitik ortam Hindistan için çeşitli fırsatlar sunmaktadır. Yeni Delhi ve Tel Aviv

arasındaki ikili iş birliğinin temelini bilim ve teknoloji oluşturmaktadır. İki ülke arasında savunma iş birliğinde elde edilen sinerjinin yarı iletken üretiminin ticaretine de yarayabileceği belirtilmiştir. Ayrıca İsrail ve Hindistan, teknoloji, yenilik ve endüstriyel araştırmaları geliştirmek adına Mutabakat Zaptı da imzalamıştır. Hindistan'ın elektronik üretim pazarının, 2026 yılına kadar 300 milyar dolara ulaşacağı öngörülmüştür. Ayrıca, Hindistan çip pazarının 2030 yılına kadar 110 milyar dolara çıkması ve küresel çip pazarının da %10'unu oluşturması beklenmektedir.

Erişim: <https://www.orfonline.org/expert-speak/israels-silicon-wadi/>

Anahtar Kelimeler: Hindistan, İsrail, Çip, Yarı İletken, Tedarik, Ar-Ge

2. Yapay Zekanın İnsan Zekasını Geçmesine Ne Kadar Yakınız? / Brookings (ABD)

Yıllarca süper zeki yapay zekâlar, androidler, robot ayaklanmaları ve bilgisayarlar tarafından ele geçirilen dünya hikayeleri kitaplarda ve filmlerde bilim kurgunun temelini oluşturmuştur. Günümüzde, yapay zekâya yönelik kamunun ilgisi giderek artmaktadır. Son zamanlarda ChatGPT gibi üretken yapay zekâlar popülerlik kazanmıştır. Üretken yapay zekâlar, üzerinde eğitildikleri verilere dayalı yüksek kalitede metin, görüntü ve diğer içerikleri üretebilen öğrenme modellerini ifade etmektedir. Yapay genel zekâ (AGI) belirli bir alanla sınırlı iken, insanın yapabileceği herhangi bir zihinsel görevi başarıyla gerçekleştirebilecek makine zekâsıdır. Örneğin; bir yapay zekâ satranç programı satranç oynamada olağanüstü iyi iken, kendisinden Birinci Dünya Savaşı'nın nedenleri üzerine makale yazmasını istediğiniz zaman başarısız olacaktır. Yapay genel zekâsı geniş bir makine zekâ biçimini ifade ederken, resmi olarak tanınmış genel bir tanımı bulunmamaktadır.

OpenAI, AGI'yi ekonomik açıdan en değerli işlerde insanlardan daha iyi performans gösterebilme olarak tanımlarken, günümüz teknolojisi ve sistemlerinde bu kapasiteye yakın olmadığını vurgulamıştır. 2023 yılı Mart ayı itibarıyla ABD'de en yaygın ilk 10 iş kolu şöyledir; kasiyer, aşçı, stoklama görevlisi, işçi, kapıcı, inşaat işçisi, muhasebeci, sunucu, sağlık görevlisi ve barmen. Listedeki iş kolları sadece entelektüel kapasite gerektirmez

aynı zamanda günümüz yapay zekâ robotik sistemlerinin başarabileceğinden öte bir el becerisi gerektirmektedir. AGI'nin gelişmesiyle iş gücü piyasalarının önemli ölçüde etkileneceği belirtilirken, pek çok teknolojiye olduğu gibi bu teknolojinin de kötü amaçlı kullanılma potansiyeli vardır. AGI, kullanıldığı sektörde birçok fayda sağlayabilecektir. Örneğin; tıpta tek başına çalışan uzmanın gözünden kaçabilecek durumlar, yapay genel zekâ sayesinde kolayca tespit edilebilecektir.

Kaynak: Brookings

Erişim: <https://www.brookings.edu/articles/how-close-are-we-to-ai-that-surpasses-human-intelligence/>

Anahtar Kelimeler: Yapay Zekâ, ChatGPT, Robot, Teknoloji

F. GERÇEKLEŞTİRİLECEK ETKİNLİKLER

1. National Institute of Economic and Social Research

2023 Yaz Ekonomi Forumu

Çevrimiçi Etkinlik (11.08.2023)

Enflasyonun yüksek seviyede devam etmesi, işgücü piyasalarındaki sıkıntılar ve yaşan standartlarındaki düşük Birleşik Krallıkta politik karar vericileri zorlamaktadır. İngiltere Merkez Bankası'nın enflasyona karşı nasıl davranacağı, faiz artışı olup olmayacağı ve parasal sıkılaştırma durumu ile alakalı uzmanlar görüşlerini paylaşacaktır.

Erişim: <https://www.niesr.ac.uk/events/summer-economic-forum>

2. Kiel Institute for the World Economy

Rusya'nın Tam Ölçekli Ticari Yaptırımları ve Refah Sonuçları

Çevrimiçi Etkinlik (18.08.2023)

2023 yılında Batılı ülkeler Rusya'dan gelen fosil enerji ithalatına karşı uyguladığı yaptırımları sürdürdü. Yaptırımlar genel olarak kömür ve rafine petrol ürünlerini hedef alırken hem doğalgaz hem de petrol kısmen yasaklandı. Etkinlikte, konuda uzman ve ilgililerin katılımı ile uygulanan ticaret ambargolarının sonuçları ölçülecektir.

Erişim: <https://www.ifw-kiel.de/institute/events/seminars-workshops/kcg-lunch-time-seminar/2023/full-scale-russias-trade-sanctions-and-their-welfare-outcomes-evgenii-monastyrenko/>

3. World Resources Institute

Dünya Su Haftası 2023

Çevrimiçi Etkinlik (20.08.2023)

Dünya Su Haftası, dünya suyunun nasıl yönetildiği ve suyla ilgili sorunlara karşı çözüm bulma çalışmalarını teşvik etmektedir. Bu yıl İsveç'in Stockholm kentinde gerçekleştirilecek Dünya Su Haftası etkinliğinde suya yönelik çeşitli sorunlar, projeler ve çalışmalar dört gün boyunca incelenip tartışılacaktır.

Erişim: <https://www.wri.org/events/2023/8/world-water-week-2023>

4. Kiel Institute for the World Economy

Çin ve Batı Egemenliklerinin Afrika'ya Borç Verme Sebepleri

Çevrimiçi Etkinlik (25.08.2023)

Çin'in Afrika ülkelerine borç verme faaliyeti daha çok ekonomik kaygılarla motive olurken, Batılı ülkelerin borç verme faaliyetleri ise daha çok siyasi ve hayırseverlik ile motive olmaktadır. Çin, Afrika'da faaliyet gösteren Afrikalı tedarikçilere ve doğal kaynak işleticilerine borç verme eğilimindedir. Batılı ülkeler ise önemli doğal kaynak tedarikçilerine borç verme eğilimindedir. Etkinlikte, hem Çin'in hem de Batılı ülkelerin Afrika'daki kredi verme faaliyetleri detaylı olarak incelenecek ve tartışılacaktır.

Erişim: <https://www.ifw-kiel.de/institute/events/seminars-workshops/kcg-lunch-time-seminar/2023/the-motives-of-chinese-and-western-sovereign-lending-to-africa-eckhardt-bode/>

KOSAM'dan...

Belirlediği alanlarda araştırma raporları üreten, bilgi notları yayımlayan, farklı sorunlara çözüm sunma amaçlı projelere imza atan bir yapı hüviyetindeki **Kalkınma Odaklı Stratejik Araştırmalar Merkezi (KOSAM)**, Konya merkezli bir düşünce kuruluşu olarak 2022 yılının ilk çeyreğinde kuruldu.

Ekonomi, ticaret, sanayi, iç ve dış politika dinamikleriyle sosyal politikalar, tarım, çevre, akıllı şehir, sağlık, enerji vb. konularla ilgilenen KOSAM faaliyetlerini şehir, ülke ve dünya ekseninde farklı başlıklarda yürütür.

Merkez; uluslararası düşünce kuruluşlarının faaliyetlerini, raporlarını ve güncel değerlendirmelerini düzenli takip eder. Bu kapsamda 2022 yılından itibaren KOSAM bünyesinde; dünya ve ülke gündemi hakkında bilgilenmek, düşünce kuruluşlarının raporlarından haberdar olmak ve en önemlisi küresel fırsatlardan faydalanıp risklerden kaçınmak için stratejik çalışmaları aktarmak amacıyla **“Dünya Ne Konuşuyor?”** Raporları hazırlamaktadır.

“Dünya Ne Konuşuyor?” Raporu, her ayın ilk ve ikinci yarısını kapsamak üzere **ayda iki defa** okurlarıyla buluşmaktadır. Rapor **için Kuzey ve Latin Amerika, Euro Bölgesi, Orta ve Uzak Asya, Afrika, Orta Doğu, Avrasya** vb. çeşitli bölgelerde faaliyet gösteren düşünce kuruluşlarının gündemleri KOSAM'ın uzman kadrosu tarafından analiz edilir. Süreçte “Hangi kuruluş ne tür konularda çalışmış, gündemde ne var ve gelecekte beklentileri neler?” sorularına cevap aranır.

“Dünya Ne Konuşuyor?” Raporu; **Ekonomi, Politika, Çevre, Sosyal ve Teknoloji** olmak üzere **beş ana başlıkta** hazırlanır. Makale, rapor, bilgi notu, yorum vb. çalışmaların kısa özetleri okuyucuya yansıtılırken konu başlığı, makalenin hangi kurumdan alındığı ve bu merkezlerin hangi ülkede faaliyet gösterdikleri de raporda yer alır. Her özetin sonunda konuyla ilgilenen okurların orijinal çalışmaya hızlı bir şekilde ulaşabilmesi için erişim linkleri açık şekilde paylaşılır.

KOSAM olarak hedefimiz; “Dünya Ne Konuşuyor?” sorusunun cevabını ve bölgelerinde ulusal/ uluslararası politikaya yön veren kuruluşların **“yarınların gündemi”** olarak gördükleri farklı başlıkları analiz ederek güncel hâli ile aktarmaktır. Bu bağlamda 2023 yılında da ekonomi, siyaset, ticaret, sanayi, sosyal politika, eğitim, çevre vb. alanlarda yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası araştırma ve çalışmalar yürütmeye, büyük veri analizi ile mevcut durum değerlendirmeleri yaparak geleceğe ışık tutmaya ve **sürdürülebilir kalkınmaya katkı sağlamaya devam edeceğiz.**